

Samråd sverigefinnar och tornedalingar	2024-09-03
	Punkt 1-8
Plats	Digitalt via Teams
Närvarande	Representanter från Region Västerbotten Representanter från sverigefinnar och tornedalingar
Sekreterare	Ann-Sofi Grenholm
Justerat	Kenneth Andersson Ordförande

1. Återkoppling från föregående möte
Ordförande återkopplar från föregående samrådsmöte.

2. Återkoppling och samråd om de två piloterna för skyltning

Sammanfattning av information innan samrådet: När det gäller att påbörja skyltning på de språk vi är förvaltningsområde för (finska, meänkieli och samiska) har regionen sedan tidigare påbörjat en pilot som, på grund av andra uppdrag, blivit liggande. Här nedan kommer en sammanfattning vad som hittills är gjort.

Efter synpunkterna från de nationella minoriteterna om skyltning har en liten grupp tjänstepersoner (bla från kommunikation, grafiker, nationell minoritetssamordnare, representant från kulturen) tillsammans diskuterat hur regionen ska kunna skylta på NM-språk på ett bra och fungerande sätt, även såklart med tanke på övrig befolkning i länet, där mycket information kan bli förvirrande (kanske på grund av ex nedsatt syn, nedsatt kognition, ni förstår vad jag menar). Regionen måste tänka stort och övergripande då regionen har ansvar för alla när det gäller sjukvård och kommunikation.

Närområdesspaning har gjorts med region Norrbotten och vissa av länets kommuner om de skyltat och i så fall hur de tänkt. Detta för att få mer information hur andra gjort, vad som fungerat och vad som inte har fungerat. Även fått informationer hur kommunerna har gjort när det funnits flera varieteter av språken.

Efter det har regionen kommit fram till att börja med två piloter av skyltning utomhus. Skyltning inomhus på sjukhusen skulle i dagsläget inte vara hållbart, då avdelningar ofta flyttar runt och det skulle vara svårt att hålla skyltningen uppdaterad.

Av flera olika anledningar har vi valt Mariehems hälsocentral och Vilhelmina sjukstuga (bland annat vill vi ha hälsocentraler där alla tre minoriteter finns, vill ha det spritt över länet med inland och kust, geografiska ställen där det är tydligt vilket samiskt språkområde i kommunen, m.m.)

Efter kontakt med de tre språkcentrumen för samiska, finska och meänkieli för att få korrekt stavning har en grafiker utformat två prototyper av skyltar, dessa finns med i

Samråd sverigefinnar och tornedalingar

2024-09-03

utskicket idag som bilagor. Då samiska språkrådet tydligt informerade att umesamiska inte ännu är normerad är det sydsamiskan som använts på skylten Mariehems hälsocentral. I övrigt föreslår vi när det gäller samiskan att regionen skriver på den samiska varieteteten som orten är språkområde för (största varieteteten).

Vi lyfter därför dessa två skyltar idag på samrådet och på kommande samråd samer. Därefter tar vi fram och monterar skyltarna utanför respektive hälsocentral. Sedan finns också möjlighet för betydligt fler att lämna sina synpunkter på dessa två skyltar när det finns på plats, och innan fler skyltar kommer att tas fram.

Diskussion under samrådsmötet: Stavningarna diskuteras, men stämmer väl överens med de förslag som regionen fått från språkcentrum gällande finska och meänkieli.

Regionen kommer att lyfta samma skyltar på kommande samråd samer, för att sedan trycka upp och montera skyltarna.

3. Ekonomi statsbidrag nationella minoriteter

Av statsbidraget för 2024, som regionen får för förvaltningsområdena, är 87 000 kronor kvar. I övrigt finns det statsbidrag kvar från tidigare år, se bilagan.

4. Kulturinsats på kommande MR-dagarna 14-15 november Skellefteå

Tjänsteperson från Skellefteå kommun har kontaktat regionen. De undrar om vi kan tänka oss att, tillsammans med kommunen, stödja och synliggöra samer, sverigefinnar och tornedalingar på kommande stora MR-konferens. Precis innan detta samråd lämnar Skellefteå kommuns beskedet att de troligtvis enbart kommer att ha ett samiskt uppträdande. Under och efter samrådet lämnas flera förslag på finska och tornedalska artister, förslagen har lämnats till planeringsgruppen Skellefteå kommun. Med de mål och riktlinjer som regionen jobbar med gällande nationella minoriteter, har regionen också informerat Skellefteå kommun att regionen kan bidra ekonomiskt till evenemanget.

5. Fortsatt arbete med vilka insatser som görs och kan göras gällande konsten

Frågan diskuteras under mötet, hur kan och ska regionen stödja nationell minoritetskultur, men ändå behålla en armlängds avstånd mellan politik och utövare av konst. Regionen tar med sig frågan och jobbar vidare med det.

6. På gång inom de olika förvaltningarna

Arbetet håller på att startas upp efter sommaren. Ny regionplan ska fastställas på regionfullmäktige i november.

7. Filmläger för sverigefinska tonåringar 2025

Finska klubben föreslår att det bildas en arbetsgrupp för att planera ett filmläger för sverigefinska (ev. andra minoriteter också) ungdomar sommaren 2025 någonstans i Umeå-trakten, och att det genomförs som ett samverkansprojekt.

En person som tidigare arbetat på film i Västerbotten och som tidigare genomfört flera filmprojekt har väckt idén inom klubben. I nuläget är planeringen i uppstartsskede.

Samråd sverigefinnar och tornedalingar

2024-09-03

Regionen kommer nog också att medverka via film i Västerbotten. Ärendet kommer att återkomma vid kommande samråd.

8. Övriga frågor

Broschyrer och broschyrställ på hälsocentralerna i länet: För ett antal år sedan köpte regionen in broschyrställ, och tillsammans med broschyrer om nationella minoriteter skickades dessa ut till alla hälsocentraler i länet, både privata och regiondrivna hälsocentraler. Både chefer och hälsocentraler informerades att broschyrställena skulle stå framme i väntrummen som en del av synliggörande av de nationella minoriteterna.

Strateg nationella minoriteter har nu följt upp hur denna insats har fungerat ute på hälsocentralerna i länet. Det visar sig att några broschyrställ gått sönder, och att det blivit skräpigt på golvet av broschyrerna (där hälsocentralerna informerar att våra yngre medborgare så glatt har lekt med broschyrerna). Kanske vore det smidigare för hälsocentralerna att få en affisch med information och QR-kod (för mer information) att sätta upp på väggen i väntrummen.

Språkpaket på samiska, finska och meänkieli: Regionen har sedan tidigare köpt in ett antal språkpaket på de språk som regionen är förvaltningsområde för. Regionen skickade för några år sedan ut informationen (som också först hade förankrats i chefleden) till alla barnhälsocentraler och mödrahälsocentraler i länet, ca 42 stycken, om hur gratis språkpaket kan beställas.

Strateg nationella minoriteter har, under juni 2024, gjort ett nytt informationsutskick till alla barnhälsocentral och mödrahälsocentraler i länet. I utskicket fanns informationsaffisch för uppsättning i väntrum, samt information till verksamheterna. På informationsaffischen finns central kontaktinformation till receptionen på Regionens hus, som tar emot önskemål om språkpaket och skickar ut språkpaketerna.

Mål och riktlinjer för nationellt minoritetsuppdrag 2024-2026

Hälso- och sjukvårdsnämnden kommer inom kort att fastställa den plan som vi tog fram tillsammans, som vi påbörjade via workshopen i mars. Skickar med det slutgiltiga dokumentet när det är antaget.

Återkommande händelser

Minoritetsrepresentanterna lyfter återkommande händelse under året. Skulle exempelvis någon förtroendevald kunna delta vid firande av högtiden i Ålidhemskyrkan den 6 december? Kan det vara en gemensam presentation där sverigefinnar tillsammans med förtroendevalda informerar om insatser som gjorts för minoriteten?